

ĐỀ CHÍNH THỨC

I. ĐỌC HIỂU(3,0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi phía dưới:

Tôi được tặng một chiếc xe đạp leo núi rất đẹp nhân dịp sinh nhật của mình. Trong một lần tôi đạp xe ra công viên chơi, một cậu bé cứ quần quanh ngắm nhìn chiếc xe với vẻ thích thú và ngưỡng mộ thực sự.

- *Chiếc xe này của bạn đấy à?*. Cậu bé hỏi.

Anh mình đã tặng nhân dịp sinh nhật của mình đấy. Tôi trả lời, không giấu vẻ tự hào và mãn nguyện.

- *Ồ, ước gì tôi...* Cậu bé ngập ngừng.

Dĩ nhiên là tôi biết cậu bé đang nghĩ gì rồi. Chắc chắn cậu ấy ước ao có được một người anh như thế. Nhưng câu nói tiếp theo của cậu bé hoàn toàn nằm ngoài dự đoán của tôi.

- *Ước gì tôi có thể trở thành một người anh như thế!*. Cậu ấy nói chậm rãi và gương mặt lộ rõ vẻ quyết tâm. Sau đó, cậu đi về phía chiếc ghế đá sau lưng tôi, nơi một đứa em trai nhỏ tật nguyền đang ngồi và nói:

- *Đến sinh nhật nào đó của em, anh sẽ mua tặng em chiếc xe lăn lắc tay nhé.*

(“*Hạt giống tâm hồn*”, tập 4, nhiều tác giả. NXB TP Hồ Chí Minh, 2006)

Câu 1. Xác định các phương thức biểu đạt của văn bản trên?(0,5 điểm)

Câu 2. Cậu bé ước trở thành người anh thế nào? (0,5 điểm)

Câu 3. Theo anh (chị) câu “*Cậu ấy nói chậm rãi và gương mặt lộ rõ vẻ quyết tâm*” có ý nghĩa gì? (1,0 điểm)

Câu 4. Văn bản trên gửi đến chúng ta thông điệp gì? (1,0 điểm)

II. LÀM VĂN(7,0 điểm)

Câu 1(2,0 điểm):

Từ ý nghĩa câu chuyện trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về những tấm lòng cao cả đang hướng về Miền Trung trong những ngày mưa lũ triền miên vừa qua.

Câu 2 (5,0 điểm): Anh / chị hãy phân tích 6 câu thơ sau:

*“Rồi hóng mát thuở ngày trường
Hòe lục đùn đùn tán rợp giương
Thạch lựu hiên còn phun thức đỏ*

*Hồng liên trì đã tiễn mùi hương
Lao xao chợ cá làng ngư phủ
Dắng dỏi cầm ve lầu tịch dương”*

(*Cảnh ngày hè* - Nguyễn Trãi, SGK Ngữ Văn 10, tập 1).

GỢI Ý CHẤM BÀI KIỂM TRA HỌC KÌ I MÔN: NGỮ VĂN 10
NĂM HỌC 2017 - 2018

P h à n I	Câu	Nội dung	Điểm
	1	ĐỌC HIỂU Phương thức biểu đạt : Tự sự, biểu cảm	3.0 0,5
	2	Cậu bé ước trở thành người anh thế nào? HS có thể trả lời 1 trong các cách sau: + Cậu bé ước trở thành người anh mang lại niềm vui, niềm tự hào cho người em. + Cậu bé ước trở thành người anh có tình thương em, mang lại niềm hạnh phúc cho em. + Cậu bé ước trở thành người anh nhân hậu, được bù đắp, chia sẻ, yêu thương. + Các câu trả lời tương tự...	0,5
	3	Câu “ <i>Cậu ấy nói chậm rãi và gương mặt lộ rõ vẻ quyết tâm.</i> ” có ý nghĩa gì? HS có thể trả lời 1 trong các cách sau: + Câu văn cho ta biết rõ hơn về sự trăn trở và lòng quyết tâm thực hiện ước mơ của cậu bé: trở thành người anh đáng tự hào. + Câu văn cho thấy lòng quyết tâm cao độ của cậu bé muốn biến ước mơ của mình thành hiện thực. + Cậu bé đang nung nấu quyết tâm thực hiện ước mơ của mình là tặng xe lăn cho người em tật nguyền. + Các câu trả lời tương tự...	1,0
	4	Đây là câu hỏi mở. Học sinh có thể rút ra một bài học nào đó miễn là hợp lí, có sức thuyết phục. Chẳng hạn như: Sống phải biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau, nhất là với những người bất hạnh, tật nguyền để họ có được sự bình đẳng như mọi người...	1,0
II		LÀM VĂN	7.0
	1	Viết đoạn văn trình bày suy nghĩ của anh/chị về những tấm lòng cao cả đang hướng về Miền Trung trong những ngày mưa lũ triền miên vừa qua	2.0
		a. Đảm bảo hình thức viết đoạn văn: Đoạn văn phải đáp ứng hình thức trình bày của 1 đoạn văn: có lùi đầu dòng và trình bày theo một trong những hình thức viết đoạn như: diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp...	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: những tấm lòng cao cả đang hướng về Miền Trung trong những ngày mưa lũ triền miên vừa qua	0,25
		c. Triển khai tốt vấn đề cần nghị luận; vận dụng tốt thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng	1,5
		- Từ việc tóm tắt thật ngắn gọn-> nêu ý nghĩa: Câu chuyện giản dị mà cảm động, giàu ý nghĩa nhân văn, ca ngợi tình yêu thương, sự sẻ chia trong cuộc sống.	0,25
		• Bàn luận: Học sinh có thể trình bày một số ý sau: + Những cơn bão, lũ liên tiếp đổ về khúc ruột miền Trung, khiến người dân luôn phải oằn mình chống chọi với khó khăn, khổ cực..... + Trong bão lớn, lũ lớn, tình người vẫn tỏa sáng. Trên khắp cả nước có nhiều các cơ quan, tổ chức, cá nhân... đã ủng hộ, quyên góp, giúp đỡ... bà con vùng lũ vượt qua khó khăn, mất mát. + Ý nghĩa của việc làm cao cả: ++ Thể hiện sự quan tâm, bù đắp, tình yêu thương... góp phần an ủi, động viên, giúp con người nỗ lực vươn lên chiến thắng hoàn cảnh, có thêm niềm lạc quan, sự tự tin và nghị lực sống... ++ Làm ngời sáng truyền thống của dân tộc..	0.25 0,5 0.5 0.25 0.25

- + Phê phán những người có thái độ dửng dưng, vô cảm....
- Bài học nhận thức và hành động

5.0

Phân tích sáu câu thơ sau đây trích trong bài thơ « Cảnh ngày hè »

- Nguyễn Trãi.

Yêu cầu về kĩ năng

- Học sinh biết cách làm bài nghị luận văn học,
- Vận dụng tốt các thao tác lập luận.
- Không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp...
- Khuyến khích những bài viết sáng tạo.

Yêu cầu về kiến thức

- Triển khai tốt vấn đề cần nghị luận; vận dụng tốt thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng
- Trên cơ sở hiểu biết về tác giả Nguyễn Trãi và bài thơ *Cảnh ngày hè*. HS làm rõ vẻ đẹp bức tranh thiên nhiên ngày hè và bức tranh cuộc sống đồng thời thấy được tâm hồn Nguyễn Trãi qua đoạn thơ. Sau đây là một số gợi ý:

0,5

MB: Giới thiệu tác giả, tác phẩm, đoạn thơ

0,5

TB:

LD1: Ta thấy được tác giả ung dung dạo chơi ngắm cảnh qua câu "*Rồi hóng mát thuở ngày trường*".

2,0

LD2 ; Bức tranh thiên nhiên ngày hè được tả sinh động, giàu sức sống;

- + Cây hòe màu xanh lục có tán lá giương cao che rợp.
- + Cây thạch lựu bên hiên nhà đang trổ sắc đỏ.
- + Hoa sen màu hồng đang tỏa ngát hương thơm.
- + Động từ mạnh “đùn đùn”, “phun”, “tiễn”
- Thiên nhiên căng tràn nhựa sống và sinh động.
- + Cách phối màu tài tình có tính chất hội họa; gam màu nóng xen với gam màu lạnh
- + Hình ảnh độc đáo, cách ngắt nhịp sáng tạo
- + Cảnh mùa hè hiện lên qua những nét chấm phá tài hoa của Nguyễn Trãi.

1,5

-> Đó là bức tranh hài hòa về màu sắc, đường nét và mùi vị

LD3; Bức tranh cuộc sống

- + Cùng với từ láy: “đùn đùn, lao xao, dăng dỏi” đã tô thêm bức tranh ngày hè sôi động náo nhiệt
- + Tác giả đã sử dụng đảo ngữ: “lao xao chợ cá, dăng dỏi cầm ve” cho ta thấy cuộc sống yên bình, hạnh phúc, ấm no.
- > Nhà thơ đã cảm nhận bức tranh ngày hè bằng thị giác nhìn thấy cây hòe màu xanh lục, thạch lựu màu đỏ, hoa sen màu hồng, những chú ve, người dân làng chài

0,5

-> Ngoài ra nhà thơ đã nghe thấy âm thanh những người dân làng chài cười nói và tiếng ve râm ran trong chiều tàn như tiếng đàn dỏi lên.
=> Qua những hình ảnh trên, ta thấy Nguyễn Trãi là người yêu thiên nhiên, yêu đời, yêu cuộc sống.

KB - Khái quát nội dung và nghệ thuật của đoạn thơ

- Qua đoạn thơ ta thấy thông điệp của tác giả hướng tới các bạn trẻ hãy yêu thiên nhiên, yêu đời, trân trọng cuộc sống...